

DÜZGÜN CAVABLAR

Saitlər və samitlər: növləri və xüsusiyyətləri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	A	B	D	A	B	D	B	B	D	B	C	D	B	B	C	B	C	D	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	C	D	A	D	A	A	D	C	C	B	A	C	C	B	C	D	A	D	C
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	
A	A	A	B	C	A	A	A	A	B	C	C	B	B	C	C	C	D	A	
60	61	62	63	64															
2,3	1,2,5	1B;2AE;3C	2,5	1DE;2A;3BC															

Ahəng qanunu

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
B	D	B	C	D	C	A	B	A	D	C	D	D	A	A	A	B
18	19															
3,5	Səhər tezdən bazara quzu almağa gedəcəyik.															

Heca və vurğu

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	C	A	A	A	D	A	C	B	D	A	B	B	C	B	A	C	B	C	C
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33							
A	C	C	C	B	D	A	C	C	D	D	D	D							
34			35																
2,5			dondurma, gəlmə və s.																

Fonetik təhlil

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	D	B	D	D	A	A	A	D	D	D	B	A	C	A	B	D	C	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	D	A	B	D	D	A	C	D	B	B	D	C	A	D	B	C	C	A	A
41	42																		
A	B																		
43	44																		

- legioner
1. İki kar samit işlənmişdir.
 2. Ahəng qanununa tabedir.
 3. İki dodaqlanan sait işlənmişdir.
 4. Yazılışı və tələffüzü arasında iki fərqli məqam var və s.

Orfoqrafiya və orfoepiya

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
B	A	C	A	C	B	D	B	D	A	D	C	A	C	C	D	B	B	A	B	
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
B	C	A	B	B	D	B	C	D	B	A	C	B	A	B	D	A	D	B	A	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56					
D	A	D	A	D	D	A	C	A	D	C	B	A	C	C	A					
57							58					59								

Samitlə başlayan şəkilçi artırıldıqda.

1. kənd
2. komandır
3. döyüşkən
4. ləçək
5. çiçək ətri

sənətkar,
zəhmətkeş,
şpris, şkaf və s.

Sözün leksik və qrammatik mənası. Həqiqi və məcazi mənə. Çoxmənalı sözlər

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	D	C	C	B	B	C	D	B	D	B	C	B	B	A	D	B	B	B	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	C	B	A	D	B	D	B	D	B	A	C	C	D	A	D	D	C	B	D
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	C	C	C	D	A	A	A	C	C	B	C	D	C	A	A	B	C	C	C
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
A	B	C	B	D	A	D	B	D	A	B	A	A	A	A	D	D	C	C	A
81	82	83	84	85	86	87	88												
B	D	D	C	C	B	B	C												
89							90					91							
qarmonun dili, meşə susur							1,2					inadını, qəlbini və s.							

Omonimlər, sinonimlər, antonimlər

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	B	D	A	A	D	C	A	C	A	D	C	B	C	A	A	A	B	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	A	D	A	C	D	D	B	B	C	A	A	C	B	A	A	B	D	A	C
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	
C	C	A	D	A	A	C	D	A	C	B	C	C	C	A	C	D	A	B	
60				61			62				63								
yaz, yağır, göydə				1-4;3-6			hövsələ				1. Camış balası 2. Şalvarın ayağa düşən tərəfi								

Terminlər, arxaizmlər, etimologiya

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	C	A	A	B	A	B	A	B	C	A	D	C	D	B	A	C	B	A	C
21	22	23	24	25	26	27													
B	A	A	A	B	A	C													

28

Dəlilər Çənlibelə gələrək Koroğlunun mübarizəsinə qoşuldular.

29

Azərbaycan dilində ismin altı halı var.

Frazeoloji birləşmələr

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	D	D	D	B	C	D	A	D	D	B	D	B	D	C	C	B	B	C	C
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35					
B	A	D	C	B	C	A	B	A	C	A	A	A	B	A					

36

ürəyi getmək, özündən getmək, hal aparmaq və s.

37

ürək vermək, sözü tutmaq, 1 və 4

Söz yaradıcılığı

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	B	D	A	B	B	D	A	A	D	D	A	D	D	D	D	B	C	C	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	A	A	A	A	B	A	A	B	C	C	A	C	C	B	B	B	B	B	B
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	A	D	C	A	C	B	D	C	B	D	B	D	C	D	D	A	A	D	C
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
D	D	A	C	B	A	C	B	D	D	C	C	A	C	B	C	A	A	D	C
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91									
A	C	C	D	A	C	A	B	C	B	C									

92

nadinc, laməkan, laqeyd, binamus və s.

93

açıqfikirli, xoşbəxtlik, bugünkü və s.

94

qəzəbli, sürüşkən və s. hər hansı bir düzəltmə söz

95

1. Ehtiyatlı ol, əlin yanacaq.
2. Maşına yanacaq aldı.

Sözün tərkibinə görə təhlili. Sözün başlanğıc forması

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	A	C	B	C	C	C	C	B	A	D	A	A	A	A	C	D	B	C	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	D	A	B	C	C	A	A	B	D	D	B	C	B	C	D	A	C	A	C

41	42	43	44	45	46	47	48
B	C	D	D	A	A	B	A
49	50	51	52				
2,3	2,4,5	2,3	2,3				

Eyniköklü sözlər

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
B	D	C	B	A	B	A	A	C	B	B	C	C	D	B	A	B	B	C	C	B	C
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38						
D	D	D	D	A	A	B	A	C	A	C	D	C	D	B	C						
39		40								41							42				
1,3,6		Məktəbdən, məktəbimiz sözləri quruluşca düzəltmə deyil.								qorxu, qorxusuz, qorxutmaq, qorxaq, qorxulu və s.							bağdakı, bağçılıq				

Morfologiya. Əsas nitq hissələri. İsim

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	D	A	C	B	D	A	A	D	C	B	D	B	A	A	B	B	C	C	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	A	C	A	A	C	C	C	D	B	B	A	A	D	A	C	C	C	C	A
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	D	C	D	A	B	D	D	B	B	C	B	C	B	A	B	A	A	B	A
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74						
D	B	C	B	B	B	B	B	A	B	A	C	C	A						
75												76				77			
1. Hava soyuq olduğu üçün uşağın əynini qalın etmişdi. 2. Nağı kişi gözəl bir rəqs havası çaldıraraq oynadı.												ağıl, saat, ay, gün, atalıq, analıq və s.				bənövşə, maral, məhəbbət			

İsimlərin mənsubiyyətə görə dəyişməsi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	D	D	B	A	C	D	A	B	D	C	C	D	A	D	D	B	C	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31									
C	C	B	A	A	A	D	C	C	D	A									
32																			
balası, qapısı və s.																			

İsimlərin hallanması

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	B	A	B	D	D	C	B	D	C	D	C	B	D	C	D	C	D	D	B

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	A	C	C	D	B	B	A	C	D	B	D	D	A	B	D	B	A	C	B
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	A	D	C	D	C	D	D	B	A	C	C	A	B	B	B	A	A	B	B
61	62	63	64	65	66	67	68	69											
A	B	C	D	C	C	A	D	B											
70	71	72								73									
1,4	3	Rəfiq evə usta çağırırdı.								ömür, ətir, şəkil, fikir, qəbir və s.									

Sifət

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	B	A	D	C	A	A	B	B	A	D	B	C	B	D	A	C	D	C
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	A	B	A	A	C	B	C	B	C	B	B	B	B	B	D	C	B	A	A
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	D	C	C	B	C	B	B	C	D	D	C	D	A	B	C	D	C	C	C
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
A	C	A	A	B	D	A	A	B	D	B	B	C	A	D	C	B	B	C	B
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
D	D	A	A	D	B	B	C	B	B	C	B	A	B	A	B	A	A	A	B
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
A	C	B	A	A	C	C	B	A	A	B	B	D	C	B	C	A	A	B	A
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
D	C	D	B	A	A	A	B	A	C	B	B	C	C	C	C	A	C	D	B
141	142	143	144	145	146	147	148												
B	C	D	C	B	D	A	C												
149				150				151				152				153			
yamyaşıl, tünd-qara və s.				1. Yemək çox yağlı idi. 2. Mağazaya yağlı müştərilər gəlmişdilər.				dünənki, həyətdəki, bugünkü, evdəki və s.				dağdakı, qiyabi, xarici, əsgəri və s.				Rəng bildirən sifətlərə qoşulduğu zaman (açıq-sarı və s.)			

Say

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	B	D	B	B	C	C	B	D	A	D	A	C	B	B	A	B	B	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

D	C	A	C	A	D	A	C	C	B	A	C	C	B	C	B	C	C	A	B
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	A	B	D	C	A	C	C	A	D	C	C	D	A	A	A	B	A	D	C
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
A	A	B	D	D	D	D	A	B	D	C	B	C	C	C	B	B	C	B	A
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
D	A	A	D	B	B	A	B	D	C	C	B	D	A	D	A	B	A	B	C
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
C	B	C	B	A	C	B	D	C	C	A	B	A	B	D	D	A	B	A	C
121																			
D																			

122	123	124	125	126
1,4	1. Hər iki say düzəltmədir. 2. Hər iki saydan sonra gələn isimlər həm tək, həm də cəmdə işlənə bilər və s.	üç-dörd, on-on beş və s.	iki cüt təkər, bir sürü qoyun və s.	bir sıra, bir çox

Əvəzlilik

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	B	C	D	A	D	C	C	A	C	D	C	C	A	A	D	D	C	C	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	C	B	C	D	A	B	C	A	C	C	A	B	C	C	A	C	C	C	A
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	D	B	B	B	B	C	C	A	B	A	C	C	C	B	B	A	C	A	C
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
D	B	A	B	D	B	D	A	B	D	A	A	A	D	D	A	C	D	A	D
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
A	A	D	C	C	A	B	C	B	A	B	C	C	A	B	D	C	C	D	A
101	102	103	104	105															
C	B	A	A	D															

106	107	108	109	110
həmin	1. Mənsubiyyətə görə dəyişə bilmir. 2. Ümumi və xüsusi ola bilmir. 3. Konkret və mücərrəd ola bilmir.	1. bəzi; 2. hamı	1. modal sözlər; 2. nida	1. Belə məclislərdə çox olmuşam. 2. Bir daha böyüklərlə belə rəftar etmə. 3. Belələrinə heç bir zaman bel bağlama və s.

Feil. Feilin quruluşca növləri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	D	C	B	D	A	C	B	A	B	A	A	C	C	C	A	B	D	B	C
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	A	B	D	C	A	A	B	A	A	B	D	C	B	A	A	B	D	C	A
41	42	43																	
A	A	C																	

44

45

Səhərə yaxın güclü zəlzələ oldu.
Babamgil rayonda olur və s.

1. düzəlmək; 2. düzlənmək

Feilin qrammatik məna növləri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	C	C	B	D	C	B	D	A	C	A	B	B	B	D	B	A	D	D	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30										
B	A	A	A	C	A	A	C	C	B										
31																			

1,4 yandırmaq, işıqlandırmaq və s.

Təsriflənən feillər. Feilin şəkilləri. İdi, imiş, isə hissəcikləri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	C	B	A	B	B	C	D	D	B	D	D	A	A	D	B	C	A	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	A	A	A	D	D	D	D	C	C	C	A	D	C	A	A	D	B	D	B
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	D	A	C	A	C	B	A	A	A	C	D	C	A	A	B	C	A	C	D
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
B	A	B	C	D	C	C	A	D	B	D	D	C	C	C	C	A	C	A	B
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
D	B	A	A	A	C	B	D	A	B	A	C	B	D	A	C	C	D	C	D
101	102																		
A	C																		

103

104

105

106

107

əmr şəkli

2,3

Şərt məzmunu bildirirlər.
Yalnız mürəkkəb cümlənin
xəbər kimi işləyə bilirlər.
Sadə cümlənin xəbər ola
bilmirlər və ya sadə cümlədə
işləyə bilmirlər.

Söz: hesablanmalıdır və s.
İşləndiyi cümlə: Şirkətin
aylıq xərcləri yenidən
hesablanmalıdır və s.

II şəxsin təki

Feilin təsriflənməyən formaları. Məsdər

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
C	A	C	C	B	D	C	B	D	D	B	B	A	D	B	A

17

Məsdər ismin yiyəlik halında işlənə bilər.

Feili sifət

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
D	B	B	D	A	D	A	B	A	A	D	B	C

14

İsmə aid olur. Eyni suala cavab verir. Əsasən, təyin olur və s.

Feili bağlama

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
A	C	A	B	B	A	A	B	B	B	C	B	C	B	D	A	B	C	A	D	C

22

Feili bağlama kimi: Dama-dama gəl olar.
Sifət kimi: Özünə dama-dama köynək aldı.

Zərf. Zərfin quruluşca növləri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	B	C	C	A	D	A	B	C	D	D	A	A	C	D	B	B	A	A	C
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34						
B	D	C	B	B	D	D	C	D	C	C	B	C	A						

35

“İçin-için, xıslın-xıslın” zərflərinin
tərəfləri ayrılıqda işlənə bilmir.

36

1. ayda
2. gündə və s.

Zərfin məna növləri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	C	B	D	D	C	A	B	B	B	C	D	C	D	B	A	D	B	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	D	A	B	C	C	A	B	C	D	D	D	C	D	C	D	C	D	A	C
41	42	43	44																
A	D	A	C																

45

Zərf kimi: Fərid çaparaq əlindəki pulları gizlətdi.
Feili bağlama kimi: Rövşən atı çaparaq dağa qalxdı.

46

3; Qatar axşam
yola düşəcək.

47

tez, tez-tez, gec

Köməkçi nitq hissələri. Qoşma

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	D	B	B	A	C	B	C	C	D	B	C	B	C	A	D	C	B	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32								
B	C	C	A	B	C	A	A	D	C	D	C								

33

34

4 1. qoşma; 2. çıxışlıq hal şəkilçisi

Bağlayıcı

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	A	A	B	C	D	A	A	B	A	D	A	C	B	B	A	A	B	A	C
21	22	23	24	25	26	27													
A	A	B	D	D	D	B													

28

29

hərçənd, hərçənd ki

Həm bağlayıcılar, həm də şəkilçilər sözlər
və cümlələr arasında əlaqə yarada bilər.

Ədat

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
C	A	C	C	B	C	B	B	B	D	B	D	B	B	D	D	C	D	C	D	B
22																				
C																				

23

1. Bu gün aramıza Yusif qatılacaq da.
2. Yusif də bu gün gələcək.

Modal sözlər. Nida

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	D	C	B	D	A	A	B	D	C	A	A	C	C	B	A	A	A	C	D
21	22	23	24	25															
B	D	B	C	C															

26

27

sanki, elə bil (ki),
guya (ki)

1. Ay can-ay can, yazıq bu balaca yaşında yetim qaldı.
2. Ay can-ay can, nə möhtəşəm bir mənzərədir.

Köməkçi nitq hissələri

Ümumi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	A	D	A	C	A	C	A	C	A	D	A	B	B	A	B	D	B	D	A

21 22 23

A B C

24 25

2,3,5 1,4,5

Morfoloji təhlil

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	D	B	B	B	B	B	A	A	C	A	C	B	D	C	A	C	B	D	C
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	A	B	B	B	B	B	D	C	B	B	C	C	C	D	A	A	B	D	D
41	42	43	44	45	46	47	48	49											
B	A	C	A	C	A	B	C	A											
50	51																		
1	3																		

Söz birləşmələri. İsmi və feili birləşmələr. Mürəkkəb adlar

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	D	B	A	A	A	B	C	B	B	B	C	B	A	B	C	B	D	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	A	D	D	D	D	B	C	C	D	A	B	A	B	A	C	C	C	B	D
41	42	43	44	45	46	47	48	49											
C	B	C	D	C	C	B	D	A											

50

51

1. Muradın danışmağı və s.
2. Ucadan danışmaq və s.

Şəkilçi vasitəsilə düzələn ismi birləşmələrin əsas tərəfi mənsubiyyət şəkilçisi qəbul etməlidir. Şəxs əvəzlilikləri isə mənsubiyyətə görə dəyişə bilər.

Sintaktik əlaqələr

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	D	B	C	B	D	C	A	C	D	C	B	C	B	D	A	B	C	B	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34						
C	A	C	A	D	A	C	D	A	C	B	A	A	C						
35																			
səhər, hər kəs																			

36

həmməncins üzvlər, tabesiz mürəkkəb cümlələr

Cümlə. Cümlə üzvləri. Baş üzvlər

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
C	C	A	D	A	D	A	B	D	B	D	B	C	C	B	D	A	D	B	C	B

22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
B	A	D	C	C	A	C	D	C	B	C	D	A	A	A	B	D	B	C	D	C

43	44	45
----	----	----

şəxs şəkilçisi qəbul etmirlər,
xəbər ola bilmirlər.

təyin və xəbər

feili xəbər; Çünki yalnız təsriflənən feillərlə ifadə
oluna bilər və bu feillər tərkib yarada bilmir.

İkinci dərəcəli üzvlər

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	C	C	C	A	C	D	D	C	D	C	B	A	C	D	D	A	D	A

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	B	D	B	A	C	D	D	A	A	A	B	B	D	A	C	A	A	D	D

41	42	43	44	45	46	47
C	B	A	B	B	A	A

48	49	50
2	1D;2C;3A	təyin

Sintaktik təhlil

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	B	C	B	A	B	D	A	C	D	D	A	B	C	C	A	B	B	C	D

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	B	C	D	D	A	B	C	D	A	B	A	B	A	B	A	C	D	D	B

41	42	43	44	45	46	47	48	49
C	A	D	B	A	C	D	A	C

50	51
----	----

mübtəda, xəbər : _____ 3

Cümlə üzvlərinin əlavəsi. Həmcins üzvlər. Cümlədə söz sırası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	D	A	C	D	B	C	C	D	C	D	A	D	C	D	B	A	D	A	C

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
B	A	C	A	D	B	B	A	A	D	A	A	C	A	B	B	C	D	C

40

Onun sözlərindəki acılığı
duymaq çətin deyildi.

Xitab və ara sözlər. Söz-cümlə

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	D	C	D	A	A	D	B	A	A	D	D	A	D	A	C	C	D	C	C

21 22 23 24 25

A D A C B

26

27

sıra, ardıcılıq 1,4

Cümlənin məqsəd və intonasiyaya görə növləri

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

B C C A A C D B C C B D D D D B C B B A D

23

Feilin əmr şəkli ilə

Sadə cümlənin şəxsə görə növləri

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

B D D A D D B A D C D B D D A D C B C A

22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

A B D C A B D B C A D A C D B B B D C

41

42

Qeyri-müəyyən şəxslı cümlədir. şəxssız cümlə

Mətn 1

1 2 3

A C A

4	Nəticə hissəsi
5	Başlanğıc, ilk, dərəcə etibarlı aşağı

Mətn 2

1 2 3

D A D

4	Balacasan ki, kiçiksən ki,
5	Nəticə hissəsi

Mətn 3

1 2 3

D C B

4	Üçüncü insanın
5	Xeyirxah insan, xeyirxah. Cümlə: Səməd çox xeyirxah insandır və s.

Mətn 4

1 2 3

D A B

4	Giriş hissəsi
5	• Qoca kişi → Ardıcı olaraq üç balıq tutur. Ailəsini düşünür, kasıb həyat sürür və s. • Cavan oğlan → Qocaya istehza ilə yanaşır, peşman olur. • Ortaq → Çay kənarına balıq tutmaq üçün gəlmişdilər.

Mətn 5

1 2 3

A D B

4	III abzas: İlk metal pul e.ə. 700-cü ildə Lidiyada, ilk kağız pul isə 618-ci ildə Çində kəşf edilmişdir.
5	20 ildir ki, həbsdə olan Ayaz dayı, nəhayət, işıq üzü gördü və s.

Mətn 6

1 2 3

B B D

4	Sonrakı peşmançılıq fayda verməz.
5	1. İstiqamət almaq 2. Üz qoymaq 3. İstiqamət götürmək

Mətn 7

1 2 3

D C C

4	məhbəs, qazamat, zindan – Cümlə: Oğurluğa görə onu zindana saldılar.
5	Nəticə: Bədbin məhkumların islah olması mümkündür.

Mətn 8

1 2 3

A D C

4	dükən – Cümlə: Məhəlləmizdə yeni dükən açıldı.
5	Səbəb: Uşaq pulu olmasına baxmayaraq, tortu almadığı üçün satıcı təəccübləndi.

Mətn 9

1 2 3

C A D

4	Məcəzi məna ✓ – Sel böyük çay daşlarını da aparırdı.
5	3-cü cümlədən sonra

Mətn 10

1 2 3

B D D

4	Meyvələrdən bir dənə də olsa, götürmür, meyvələrə əl vurmur və s.
5	İnsanın üzərində ən böyük nəzarətçi öz vicdanıdır və s.

Mətn 11

1 2 3

B A D

4	Nəticə: Vinçenzo təsirlənir və qazandığı pulun bir qismini qadına verir və s.
5	1. Yardımsevər 2. Müsbət düşüncəli 3. Mərhəmətli və s.

Mətn 12

1 2 3

B D C

4	2 və 3
5	Darda qalan birinə edilən yaxşılıq baş ucalığıdır.

Mətn 13

1 2 3

B C B

4	Xarici təsir nəticəsində forması dəyişilmək, sürtülüb getmək.
5	1) Dırnaqları daha yumşaq olur. 2) Ağır fiziki iş görmələri. 3) Daim bərk asfaltda qaçırlar və s.

Mətn 14

1 2 3

B D C

4	Şimali Amerikanın dağlıq ərazilərində tornado-nun dağıdıcılıq gücü az olur.
5	1) Sakit Okean üzərində yaranır, Şərqi Asiyaya doğru hərəkət edir. 2) Şimali Amerikanın şərq və cənub-şərqini vurur. 3) Tropik qurşaqlarda yaranır. Okean səthində yaranır, yağışla müşayiət olunur və s.

Mətn 15

1 2 3

D C A

4	Yer qabığının bəzi sahələrinin vulkanik və ya tektonik proseslər nəticəsində güclü titrəməsi
5	Monqolustanda sunami olma təhlükəsi yoxdur.

Mətn 16

1 2 3

C D D

4	Şiddətli külək
5	4-cü cümlə

Mətn 17

1 2 3

B D C

4	Bilmədiyin bir şey haqqında rəy vermək doğru deyil.
5	1. Şəma, Asiman 2. Qoca, ahıl 3. Təbib, doktor

Mətn 18

1 2 3

B D C

4	Yer üzündə bir-biri ilə eyni olan iki qar dənəciyi tapmaq qeyri-mümkündür.
5	Yaranmış hər bir şey baxıb görənə Yaradandan verir xəbəri yenə. – N. Gəncəvi

Mətn 19

1 2 3

C A B

4	Təntənəli qonaqlıq.
5	Ağanın adamları dəlinin dodağı altında dediklərini ağaya çatdırırlar.

Mətn 20

1 2 3

D C B

4	Tamahkar, həris: Tamahkar insanlar heç vaxt sevilməzlər
5	Olub-bitənləri eşidən padşah qocanın müdrik olduğunu anlayır.

Mətn 21

1 2 3

B D B

4	1) Lourens Entoninin ölümü 2) Qəribə hadisə 3) Yas tutan fillər
5	Gəldi.

Mətn 22

1 2 3

B A D

4	Verdiyi İşləndiyi cümlə: Cibindəki pulların hamısını dostuna verdi.
5	Toxun acdan nə xəbəri!?

Mətn 23

1 2 3

B C A

4	Çox çalışsalar da, dağın zirvəsinə yol tapa bilmirlər.
5	Ana bala ucunda canını oda yaxar. Ana övladı üçün hər çətinliyə sinə gərər və s.

Mətn 24

1 2 3

D B C

4	1) digər, qeyri 2) cahan 3) kino
5	iz qoyan Ədəbiyyatımızda dərin iz qoyan görkəmli dramaturqlardan biri də C. Məmmədquluzadədir.

Mətn 25

1 2 3

D A D

4	İstəyirsən bol çörək, al əlinə bel, kürək.
5	artıq budaqları kəsmək, qısaltmaq

Mətn 26

1 2 3

C A D

4	Ağlısız baş əldindən səfil ayaq nə çəkir.
5	istilik / Havanın istiliyi getdikcə artırdı.

Mətn 27

1 2 3

A B D

4	1) xəbər 2) naxoş 3) əcnəbi
5	Kimdə bu məlhəm varsa, o heç bir yaradan qorxmasın.

Mətn 28

1 2 3

C B C

4	Əslində, azərbaycanlı xeyriyyəçi haqda bu cür (əhvalatlar, hadisələr) çoxdur.
5	III abzas

Mətn 29

1 2 3

D C D

4	Möhtəşəm, ehtişamlı, təntənəli
5	Tikiləcək bir şeyin əvvəlcədən düşünüüb hazırlanmış, işlənmiş planı

Mətn 30

1 2 3

D D C

4	1. Mırvanın möhtəşəmliyi 2. İztirab nəticəsində əmələ gələn mirvari 3. Bir damcı yağış
5	Yaranmış hər bir şey baxıb görənə Yaradandan verir xəbəri yenə. (N. Gəncəvi) Yaradılan hər bir şey öz mükəmməlliyi ilə seçilir və s.

Mətn 31

1 2 3

B A B

4	1) Bədbəxt, talesiz 2) Sənətkar 3) Fikir
5	Tikmədim, özüm qalam, tikdim ki, izim qala.

Mətn 32

1 2 3

D A D

4	Haqq və düzgünlük prinsiplərinə riayət etmə
5	Oğru elə bilər ki, hamı oğrudur, doğru elə bilər ki, hamı doğrudur.

Mətn 33

1 2 3

D C D

4	Məcəzi mənə • Digər mənada işləndiyi cümlə: "Ağır yeşiklərin hamısını anbara daşıdılar."
5	1) Alimin cəsarətlənməsi 2) Üçüncü fəhləyə verilən sual 3) Üçüncü fəhlənin cavabı

Mətn 34

1 2 3

D D B

4	1) Qədim dövrdə üzümün yetişdirilməsi 2) Üzümün tərkibi 3) Üzümdən hazırlanan faydalı qidalar
5	1) becərilmək 2) xeyirli

Mətn 35

1 2 3

A C C

4	ağır, çıxılmaz
5	1. Cəsur, qorxmaz, igid 2. inamlı 3. ağıllı, müdrik

Mətn 36

1 2 3

C D B

4	heysiz, halsız, əzgin
5	<i>Kromvelin yetişdirdiyi idmançılar 39 il ərzində 33 ölkə, 21 dünya çempionluğu əldə etmişdilər.</i>

Mətn 37

1 2 3

A C D

4	Alı kişi qızıl kəlamları ilə hər kəsi heyratə gətirirdi və s.
5	Getdi, yoluna davam etdi.

Mətn 38

1 2 3

C B A

4	Ən ağır xəstələr belə qısa müddətdə ayağa qalxırlar.
5	V abzas

Mətn 39

1 2 3

C C D

4	Həqiqi • Digər mənada işlədiyi cümlə: “Ürəyimi ona açmaq istədim, amma bacarmadım.”
5	İnsanın xoşbəxt olması onun varlı olmasından asılı deyil.

Mətn 40

1 2 3

C D C

4	Xeyir, səmərə, mənfəət
5	I abzas

Mətn 41

1 2 3

D A D

4	1) zəhmətkeş 2) müdrik
5	Qabar çox işləməkdən qalınlaşmış ət təbəqəsinə deyilir.

Mətn 42

1 2 3

C B D

4	başə düşmək
5	1-ci cümlə

Mətn 43

1 2 3

D B A

4	İnsanın var-dövləti ilə öyünməsi ona fayda verməz.
5	Vəzir hökmdar məsləhətçisi olub, dövlət işlərinə baxan şəxsdir.

Mətn 44

1 2 3

C D A

4	Səbir eləyən gün muradına yetişər.
5	Həqiqi. Digər mənada işləndiyi cümlə: “Bu işin kökü bundan 10 il əvvələ gedib çıxır.”

Mətn 45

1 2 3

C C D

4	1 rəqəmi ilə yazılmış cümlə
5	1) Müxbirin qocanın yanına getməsi 2) Müxbirin qocaya sualı 3) Gözlənilməz cavab

Mətn 46

1 2 3

D A C

4	Uduzdu, məğlub oldu, qələbə qazana bilmədi.
5	Cəsurdur, qorxmazdır. Son ana qədər mübarizə aparır, təslim olmur və s.

Mətn 47

1 2 3

B A D

4	3
5	Keçmişi dərd edən keçmişdə qalar.

Mətn 48

1 2 3

B D C

4	Ləvazimat → Davud kişi evinin ləvazimatlarını almaq üçün tikinti bazarına getdi.
5	431 yaş

Mətn 49

1 2 3

A B C

4	Səbəb: Baba Cəfərin Bizans imperatoru ilə sözü düz gəlmir.
5	Salınmaq

Mətn 50

1 2 3

C A D

4	Öz üzərinə götürmək, götürüb mənimsəmək
5	İstanbulun ən qədim bazarlarından biri olan Misir Bazarı Eminönü rayonunda Yeni Məscidin arxasında yerləşir. Bazar 1660-cı ildə tikilmişdir.